

Мариана Тинчева Еклесия
Автопортрет с молив и
гълъб

Преди десетина години в едно предаване – „На църква в неделя“ по програма „Христо Ботев“, водещият предаването Светослав Цветков ме помоли да се представя. Не успях да кажа нещо повече от това, че съм родена през януари 1950 г. в Плевен... Мълчанието в опита за автопортрет не беше внезапен смут пред микрофона, а неведение – как може да се представи човек, прехвърлил петдесетте? До своите тридесет той е мислел, че може да покори света с магическа пръчка; на петдесет е разбрал, че не може да покори дори децата си; на седемдесет не иска да признае, че е победен и вече трябва да се подчинява...

Има още няколко неясноти – какво точно е човекът: данните от личната му карта, телосложението, домът със семейството, работата или... мисленето? Съвкупността от тези неизмерими величини дава една относително вярна оценка: човекът е това, което ще се пази като спомен от него поне сто години след отминаването му от живота. Кой има смелостта да твърди, че е любимец на времето и хората? Със сигурност може да се каже, че мерната единица в собствения автопортрет не е същата с онази, която другите хора прилагат към нас: човек има склонност да премълчава недостатъците си, а околните му виждат и коментират най-често тях.

На 40 години открих, че Христос съществува. Влюбих се в Него, поисках да се отрека от себе си, за да приличам на Него и да извършвам само полезното, спасителното за хората! Намерението беше чудесно, но много скоро разбрах, че е изпълнимо: то е свойство на вечния живот, който е присъщ и подвластен само на Бога. Ако човек изцяло се отрече от себе си, той не би могъл да съществува дълго; все някой предател ще го прегърне и ще го предаде на смърт. Пък аз не искам да бъда жертвено агне. Какъв е смисъла да бъда изядена от вълци, ако във вените ми все още тече страст да убия хищника? Да, това съм аз – искам да убия хищника, злосторника, клеветника, егоиста, лицемера, предателя Юда. Ала когато погледна в огледалото, виждам някой от профилите му в своя портрет и тогава се моля на глас: „Господи, бъди милостив към мене, грешната и недостойната!“

Ако аз съм това, което имам до този момент, то е: стара малка къщичка в планинското селце Пасарел, на 30 км от София. Щом си отворя очите, отивам да поздравя цветята в градината, да набера плодове; после се питам на кого бих могла да подаря част от тези земни радости. В стаята на къщичката има стотина пластики от дърво, бронз, камък. Те са направени с моите ръце и душа, с моята представа за образно и хармонично. Понякога си мисля, че тези фигури са великолепни; те са живи,

говорят, движат се, размишляват, обичат се, искат да полетят и да извършат чудеса. Макар да не съм академичен художник, като всеки художник се изкушавам да мисля, че съм създала нещо приятно за очите и чувствата на хората. Някои фигури от дърво са наречени „Икар“, „Целувката“, „Така изглежда земята, гледана от луната“... Бронзовите пластички са с религиозен мотив: „Майчинство“, „Венецът на страданието“, „Венецът на славата“... Барелефното бронзово изображение на лице с лавров венец и гълъб, което направих през 1997 г. нарекох „XXI век“. Сигурна бях, че надеждата за по-добро бъдеще е не само моя същност, а на мнозина, които вярват, че могат да победят злото с добро. Въпреки тази моя вяра идва време, когато аз самата разбирам, че ръкотворените ми образи нямат нищо общо с инстинктите на хищника в реалния свят. Тогава мисля, че всичките ми фигурки, направени през последните години, са ненужни; те не могат да направят хората по-добри... По-добре да ги скрия!

Под леглото имам и един куфар с изрезки от вестници и списания, в които съм писала през последните 37 години. Куфарът се пълни капка по капка, но не прелива, защото от него изхвърлям онези писания, били съдбовни за мен преди време. Вече изобщо не зная кое е добро, кое – ценно; кое ще потрябва някому някога, та да го пазя. Времената и нравите се менят, капиталните истини за добро и нравствено – също. Но щом аз хвърлям с лекота ръкописите си в огъня, кой би ги прочел и запазил за следващите години? Моите статии в куфара напомнят кутията на стария семеен часовник: в него е живяло времето, което може да тече и да спира – като човека. А отвън продължава да върви времето, което не спира – като вечността. И живота!

Имам няколко издадени книги, написани с моята пишеща машина, по-късно с моя компютър. Те са част от чудесния свят, който искам да сътворя за всички. Осъзнатата ми заблуда е, че пиша със страст – искам да променям: да забраня продажбата на наркотици, да спра проституцията, да издам закони против войните, корупцията, убийствата; искам да забраня излъчването на филми с агресия и насилие, защото са опасна зараза за духа. Искам красивите цветя да не повяхват, да не умират деца, да няма болести и страдания, да няма смърт от човек към човека... Когато разбере, че „сътвореният“ от мен свят е непостижим в земни условия, се питам какъв е смисълът от страниците, които могат да бъдат унищожени, преди да се превърнат в модел за живот? Тогава гася екрана на компютъра, излизам вън, насочвам стъпките си към къщи на хора с добро сърце, вечеряме заедно и пием домашно вино. За мен това са

радостите на истинския живот.

През 1991 г. открих, че Бог съществува по неподозиран от нас начин – Той наистина може абсолютно всичко, ако пожелае. През 1992–1993 г. Той прояви някои чудеса, сходни с тези, описани в Евангелието. Изненадата ми беше огромна и реших, че няма смисъл да пиша статии, книги, да правя пластики, а трябва да се моля непрекъснато! През 1994 г. попаднах сред хора в инвалидни колички: някои бяха парализирани от деца, други в напреднала възраст. Сега изненадата ми стана безпределна – защо Бог, Който може да ги излекува напълно само за един миг, без усилие, не е направил това? Защо никой от тях не Го е помолил? Тъй като много исках да спра страданията на болните, започнах да моля Исус Христос да помогне на хората в незавидно състояние! Но Бог не искаше да извърши добро чудо над тях: те оставаха все така безпомощни, неподвижни, незрящи, безсловесни, слаби по моя човешки възглед за благодатно състояние. Тогава реших, че щом се измъчвам заради тях, трябва да им помагам реално в живота – според собствените си сили. Да отида при онези, които са самотни и болни, за да им занеса цветя и ябълки от градината; да изкъпя тялото на трудно подвижна жена, да прочета разказ на някой, загубил зрението си... До 45-та си година не бях боледувала, така разбрах, че здравето е най-ценният подарък, който съм получила от Бог. До тогава дори не подозирах, че има хиляди неизлечимо болни хора, и моето най-голямо разочарование беше, че не мога да бъда Христос, Който казал на болния: „Стани, вземи постелката си и върви!“

В спалнята до нощната си лампа имам малка кожена торбичка, в която са пхнати две писма, получени неочаквано. Първото е с дата 5 декември 2000 г.

„Уважаеми приятелю, в края на големия юбилей се обръщаме към теб в знак на признателност за твоя принос и подкрепа. Благодарим за доброволния ти труд в «Каритас», за всеки дар, духовен или материален. За всяка минута от споделеното време, за всяко дело на любов и надежда. Благодарим за топлотата, вярата, усмивката, приятелството, с които обгръщаш страдащия, за да преоткрие в сърцето си пътя към Божията любов. Фондация «Каритас», България.“

Второто писмо е от май 2001 г. от хоспис „Милосърдие“. Адресирано е като диплом, в който Управителния съвет изказва благодарност за

многогодишния ми доброволен труд в хосписа. Не очаквах тези послания, защото бях сигурна, че не ги заслужавам: исках да бъда Христос, за да излекувам с молитви болните и страдащите. Но когато се налагаше да се грижа за тях непрекъснато месеци или години – аз се отричах от нуждаещите се. Не исках да принеса себе си в жертва заради човек, който отнема личната ми свобода и така ме лишава от радостите в света. Въпреки самосъзнанието ми за недостойнство, щом получих двете писма, открих, че дори малкото добро може да се превърне в сила, която свети и стопля вселената. Защото всеки човек е една малка вселена. Голямата ми радост е, че такива благодарствени писма за доброволен труд получиха стотици хора. Не зная дали те пазят своите листчета. Аз пазя своите като любов, която никога не би трябвало да унищожа, защото е посветена на Бог. Както на Него и хората са посветени всички разкази, прочетени в делниците ми от Книгата на Живота. Съзнавам, че истината, споделена в тях, е само частица от голямата истина на живота, която друг пишещ, при други обстоятелства, би пресъздал по свой начин. Но от това, че Едната истина може да има много очи, много начини да бъде възприета и описана, не отнема правото ми да пиша това, което чувствам и в което вярвам.

Авторката

КРАЙ

© Мариана Тинчева Еклесия

Източник: <http://bezmonitor.info/>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/10427>]